

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Hazine Müsteşarlığı
Kayıt No: 17477
09.06.2016 13:59:48 tarihinde
giden evrak kaydı
yapılmıştır.

Sayı : 90605011-107.99/
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23.03.2016 tarihli ve 26052 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU tarafından tevcih edilen 7/2986 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Cevap Metni (6 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU TARAFINDAN
BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN MEHMET ŞİMŞEK'E TEVCİH EDİLEN 7/2986 SAYILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

Hazine Müsteşarlığınca KÖİ projeleri kapsamında Hazine yatırım garantileri ve borç üstlenim taahhüdü olmak üzere iki tür imkân sağlanabilmektedir. Bunlardan borç üstlenim mekanizması KÖİ projeleri kapsamında proje sahibi idare ile projeyi gerçekleştirecek olan şirket (görevli şirket) arasında düzenlenen sözleşmenin süresinden önce feshedilmesi ve tesisin kamuya devredilmesi durumunda, fesih tarihine kadar yapılan işler için kullanılmış ve geri ödenmemiş olan dış finansmanın kamu tarafından üstlenilmesini ifade etmektedir. Hazine Müsteşarlığı tarafından verilebilecek borç üstlenim taahhütlerinin kapsamı 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun "Borç üstlenimi" başlığını taşıyan 8/A maddesi ile belirlenmekte olup, ilgili Kanundaki şartları haiz projeler için borç üstlenim taahhüdü, Bakanlar Kurulu tarafından yapılan yetkilendirmeye istinaden verilmektedir. Ayrıca bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar "Hazine Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Borç Üstlenimi Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir.

Buna göre, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından 3996 sayılı Kanun uyarınca yap-işlet-devret (YİD) modeli ile gerçekleştirilmesi planlanan ve tutarı asgari bir milyar Türk Lirası olması öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin uygulama sözleşmeleri ile 6428 sayılı Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yapıtırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yap-kirala-devret (YKD) modeli ile gerçekleştirilmesi planlanan ve tutarı asgari beş yüz milyon Türk Lirası olması öngörülen yatırım ve hizmetlere ilişkin uygulama sözleşmelerinde, sözleşmelerin süresinden önce feshedilerek tesisin ilgili idareler tarafından devralınmasının öngörülmesi hâlinde, söz konusu yatırım ve hizmetler için yurt dışından sağlanan finansmanın ve varsa bu finansmanın teminine yönelik türev ürünlerden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere mali yükümlülüklerin Hazine Müsteşarlığı tarafından üstlenilmesine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu kapsamda, Hazine Müsteşarlığı tarafından Avrasya Tüneli Projesi, Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dahil) Otoyolu Projesi ile Kuzey Marmara Otoyolu Odayeri-Paşaköy (3. Boğaz Köprüsü Dahil) Kesimi Projesi olmak üzere üç adet ulaştırma sektörü projesine borç üstlenim taahhüdü verilmiştir. Hazine Müsteşarlığınca

sağlanan borç üstlenim taahhütlerine ilişkin detaylı bilgilere aylık ve yıllık olarak hazırlanarak Hazine Müsteşarlığı kurumsal internet sayfasında yayımlanan “Kamu Borç Yönetimi Raporu”nda (KBYR) yer verilmektedir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından söz konusu projelere ilişkin borç üstlenim taahhüdü sağlanmış olmakla birlikte borcun üstlenimi, diğer bir ifade ile kreditorlere ödeme yapılması, ancak projeye ilişkin uygulama sözleşmesinin feshedilmesi halinde gerçekleşmektedir. Hazine Müsteşarlığı tarafından borç üstlenim taahhüdü sağlanan projelerin sözleşmelerinde hali hazırda bir fesih durumu oluşmadığından şu ana kadar herhangi bir borç üstlenimi de söz konusu olmamıştır. Buna ek olarak, borç üstlenim taahhütleri kapsamında üstlenilebilecek azami tutarlara, KBYR’den ulaşılabilmektedir.

Bununla birlikte, KÖİ projeleri kapsamında Hazine Müsteşarlığınca sağlanan diğer bir imkan, 4749 sayılı Kanun’da Hazine Yatırım Garantisi olarak tanımlanmıştır. 4749 sayılı Kanun’un 4 üncü maddesine istinaden Hazine Yatırım Garantisi vermeye Hazine Müsteşarlığı’nın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır. Hazine yatırım garantisi en son 90’lı yıllarda özellikle enerji alanında gerçekleştirilen KÖİ projelerinde kullanılmıştır.

Bu çerçevede, 1999 yılından bu yana herhangi bir KÖİ projesine Hazine yatırım garantisi sağlanmamış olup 90’lı yıllarda sağlanan Hazine yatırım garantilerinden sadece İzmit Kentsel ve Endüstriyel Su Temini Projesi için sağlanan Hazine yatırım garantisi kapsamında Hazine Müsteşarlığı tarafından ödeme yükümlülüğü doğmuştur. Bahse konu yatırım garantisi sağlanmış proje ile birlikte Hazine yatırım garantisi sağlanmış diğer KÖİ projelerine ilişkin detaylı bilgiler Hazine Müsteşarlığı internet adresinde de yayımlanmaktadır.

Diğer taraftan, Hazine Yatırım Garantileri dışında yine yatırım projelerinin desteklenmesi amacıyla kamu bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından yurtdışından sağlanan finansmana Hazine Müsteşarlığınca geri ödeme garantisi verilebilmektedir. Söz konusu garantili krediler temel olarak reel sektör (yenilenebilir enerji, altyapı, KOBİ) yatırımlarının finansmanında kullanıldığından, verimlilik artırıcı etkisi de bulunmaktadır. Buna ilaveten, Hazine garantili stok yıllar itibarıyla artış göstermekle birlikte yine bu dönemde Hazine Müsteşarlığınca uygulanan aktif kredi riski yönetimi politikaları çerçevesinde kredi değerliliğindeki iyileşmeden dolayı söz konusu kredilerden yapılan üstlenimler ciddi oranlarda azalmıştır. Ayrıca geri ödeme garantisi altında sağlanan kredilerden kaynaklanan üstlenimler Risk Hesabından karşılanmaktadır. 2009 yılından bu yana bu hesabın bakiyesi geri ödeme garantisi altında sağlanan kredilerden yapılan üstlenimleri karşılamak için yeterli olduğundan, Hazine Müsteşarlığınca gerçekleştirilen üstlenimler bütçeye ilave yük getirmemektedir.

Diğer yandan, Müsteşarlıkça verilen borç üstlenim taahhütleri kapsamında oluşan koşullu yükümlülükler ve bu yükümlülüklerin yarattığı kredi riskinin borç stoku, mali disiplin ve borç sürdürülebilirliğine olası etkileri, Hazine garantilerinde olduğu gibi, Hazine risk yönetimi kapsamında çeşitli senaryo analizleri ve araçlar vasıtasıyla ölçülmekte ve takip edilmektedir.

Hazine Müsteşarlığının borç üstlenim taahhütleri nedeniyle maruz kaldığı kredi riskinin ölçülebilmesi amacıyla, projenin ömrü boyunca herhangi bir tarihte oluşabilecek bir fesih durumunda Hazine Müsteşarlığının karşı karşıya kalabileceği üstlenim miktarları hesaplanmakta ve çalışmanın sonuçları Hazine Müsteşarlığı'nın borç sürdürülebilirlik analizlerinde ve yıllık olarak tespit edilen borç üstlenim taahhüt limitinin belirlenme çalışmalarında kullanılmaktadır. Yıllara sari olarak verilebilecek borç üstlenim taahhütlerinin borç stoku/GSYİH oranında yaratabileceği etki, farklı büyüme senaryoları altında analiz edilmekte olup Hazine Müsteşarlığının uzun vadede maruz kalabileceği riskler hesaplanarak, borç ve risk yönetimi komitesinde kararlaştırılan yıllık borç üstlenim taahhüt limiti ilgili yıl Bütçe Kanunu'na teklif edilmektedir.